

СВОЖКК ДЕПАРТАМЕНТИ ХАБАР ҚИЛАДИ

Ўзбекистон Баш прокуратураси хуздидаги Солик ва валютага оид жиноятларга карши курашиб департаменти томонидан «Ташкент шахар электр тармоқлари» ОАЖда ўтказилган текширишда аниклинишича, жамият раҳбари М.Икромов ва бошқа мансабдорлар жамиятнинг хўжалик-мoliaвий фаолияти бўйича даромад солиги туландиган базани камайтириб кўрсатишган. Текшириш натижасига кўра давлат бюджетига жами 63 млрд. 879 млн. 600 минг сўм мандордига кўшимча солик ва жарима хисобланди.

«Ташкент шахар исиликк электр стансияси» унитар корхонаси раҳбари Р.Толипов ва бошқа мансабдорлар бухгалтерия хисоботларини нотўри юритганини, давлат бюджетига баёндан ташкирибни берадиган мажбурий тўловлар базасини конун доирасидга олиб бормаганлиги аниклини, бюджетта 15 млрд. 559 млн. 900 минг сўм кўшимча солик ва жарима хисобланди.

Бундан ташкири, корхона мансабдорлари мазут харажатларини расмийлаштиришда конунга риош килишмаганини натижасида 5 млрд. 541 млн. сўмлик 154.182 тонна мазут камомади келиб чиқкан.

«Ташкент вилояти электр тармоқлари» ОАЖ раиси М.Комилов ва бошқа мансабдорлар даромад суммасини яширишган, солик ва мажбурий тўлов базаларини камайтириб кўрсатишган. Натижада бюджет ва бюджетдан ташкири фондларга 9 млрд. 74 млн.200 минг сўм кўшимча солик ва жарима хисобланди.

Жамият раиси М.Комилов ва бошқа мансабдорлар улгурги савдо гувоҳномасига эга бўлмаган холда ноконуний равишда 10.969.000 сўм даромад олишган. Бундан ташкири асосий восита ва бутловчи кўслимларни 199 млн. 539 минг сўм кўмматга солиб олиб, жамият манфаатларига жуда кўп мандорда зарар еткашишган.

«Навоий вилояти электр тармоқлари» шўйба корхонаси раҳбари О.Жиянов ва бошқа мансабдорлар 2003-2004 йилларда солик хисоботларини нотўри юритиб, жуда кўп мандордаги солик ва бошқа мажбурий тўловларни тўламай келишган. Текшириш натижасига кўра бюджет ва бюджетдан ташкири фондларга 2 млрд. 279 млн. 800 минг сўм кўшимча солик ва жарима хисобланди.

Бундан ташкири, корхона мансабдорлари электр энергиясидан ноконуний фойдаланган хўжалик юритувчи субъектларни аниглаш учун конуний чора кўришмаган, улардан 1 млрд. 605 млн. 77 минг сўм дебиторлик карзини ундиришмаган.

Юридикаги камчиликлар «Ўзбекэнерго» ДАКда ўтказилган текширишда ҳам аниқланди, давлат бюджети ва бюджетдан ташкири фондларга 27 млрд. 949 млн. 500 минг сўм кўшимча солик ва жарима хисобланди.

Юридига барча ҳолатлар юзасидан ЖКнинг тегиси маддалари бўйича жиноят иши кўзатилган.

АКС-САДО \ АКС-САДО \ АКС-САДО \ АКС-САДО \ АКС-САДО

«...Тахлилларга кўра қишлоқ хўжалигида содир этилаётган конунбузилишлар ҳамон давом этмоқда. Жойларда ердан фойдаланишига амалдаги конун талоблари бузилимокда. Табиий ресурсларга хўжасизларча муносабатда бўлиш ҳолатларига чек кўйилмаяпти. Бу соҳада конуннйлини ва адолатни тавминлаш учун биринчи навбатда мутасадди вазирликлар, хокимликлар ва назорат идоралари ўзларига юклатилган вазифаларга масъулият билан ёндашишлари зарур».

Рашитжон КОДИРОВнинг
«Конун олдида барча баробар»
маколасидан.
(Халқ сўзи» 2005 йил 22 апрел)

Масъулиятни ингламаганлар

Хўшмуродов танишлари бўлган 15 нафар фўкарга 2,20 гектар ерини ўй-жой куриш учун берган.

Бундан ташкири жиҳарага берилган 13.5ектар борғин ихара шартномасида камайтириб кўрсатган. Коровубозор туманидаги «Мустақилик» ширкат хўжалигининг раиси В.Бобоулов Fиждувон туманида яшовчи таниши Ж.Маъмуровга 25 гектар ерини њеч кандайди хўжатсиз берib юборган. Натижада хўжаликка 7 млн. 425 минг сўмлик зарар етказилган. Ёки Ромитон туман шахслар томонидан мансаб ваколатини сунистемъол қилиш, хўжаликларга тегисли еларни фуқароларга ноконуний берилши, маҳаллийчил, кариндош-уругчилик ва ошна-огайнгичарликларни ўй-кўйиш ҳолатлари аниклини.

Когон туманидаги «Мустақилик» ширкат хўжалигида ўтказилган текширишда, хўжалик раиси

ширкат хўжалиги ҳудудидан «Наимабод» фермер хўжалигини кенгайтириш учун кўшишма 1000 гектар ер ажратилган. «Ер кодексида сургорилмайдиган ерлардан ҳар боз чорва учун 2 гектаргача бўлган мизкордда ер ажратишига. Ваҳоланки, «Наимабод» фермер хўжалиги хисобидан 10 боз корамол ва 283 боз майда шоҳли моллар мавжудлиги учун 566 гектар ер ажратилиши керади, холос. Шунингдек, тумандаги Falaba ширкат хўжалиги бош чўпони Ф.Эшов 75 боз (2 млн. 505 минг сўмлик), С.Содиков 158 боз (7 минг 217 минг сўмлик) майда шоҳли молларни ўзлаштиришган.

Умуман вилоят прокуратураси идоралари томонидан текширишлар давомидан 3144 нафар мансабдор шахса нисбатан оғоҳлантириш берилди. Кўзатилган 63 та жиноят иши оркали 168.347.400 сўмлик етказилган зарар ундирилиб, судларга 1.10.000.000 сўмлик даъво аризалари киритилди.

Х. Чўлиев,
Бухоро вилояти
прокуратураси бўлим бошлиги

PROKUROR NAZORATI

Назорат йўқолса...

Шовот туманидаги вояж етмаганларга алоҳуда ётибор қаратилган. Прокуратура томонидан мактаб ва қаоб-хунар коллежларида ёшларни кизиқтирган муммалопар жаҳди очик, мулкотлар ўштирилди. Уларнинг хайдига ўрнини топиб кетиши учун барча имконият яратиб берилмоқда.

Туманда ўтган йили 3009 ўкуви 9-синфи битиди. Уларнинг 1649 нафари лицей ва коллежларда, 1249 нафари эса 10-синифда ўчиши давом этирашти. Бирок, ота-оналар, маҳалла аҳли ва туман ҳокимиги хуридирига вояж етмаганлар бўйича комиссиянинг локалдигига туфайли 70 та бола бекорнча айланди.

Ўтказилган текширишда бъалыи коллежларнинг директорлари ишига со-вуконлик билан қарагани оқибатида турли конунбузларликлар содир килинётганини аниклини. Масалан, Ургантуманкуришиш каоб-хунар коллежи маъмурити 47-мактабнинг 9-синфини тутгатган Соҳид Отаевга «коллежда ўқияти» деган маълумотнома берган. Аслида З.Отаев бу ерда уқимаслиги салым бўлди. Соҳта маълумотномани кўйга киритган ёшлар ота-онасига коллежда ўқияпман деб ўйдан чиқиб, кун бўйи кўча кезин кирмокда.

Бунга айрим ота-оналар ҳам айбор-деб ўйланмай. Улар фарзанд олдиради бурни уни яхши едириб, кийинтиришида деб тушунади. Фарзанд тарбияси, буш вақти масаласига њеч ким лоҳайд қарамаслиги лозим. Бўйласа болалар 4-мактаб-кўйчилари Иzzat Хударганов ва Руслан Екубов каби жиноят содир этиши њеч гап эмас. Улар «Оид ота» фермер хўжалиги оморига ўғириликка киришган. Милиционерларнинг сайд-ҳаракати билан жиноят фош этиди.

Яхши фарзанд ота-онага раҳмат келитиради, ёмони эса лаънат. Шуни дойм ёдда тутайлик.

Марсель АСХАДУЛЛИН,
Шовот тумани прокурори

EGRI YO'L ADOG'

ХУФЁНА ИЧИЛГАН ОШ

Навбахор туманидаги «Қалқон ота» машина-трактор парки масъулиятни чекланган жамияти бош хисобчиши Ойбек Сатторов «қим билири-тириби»-деб, кўзини чиртоғдида, галла учун транш сифатида эжратилган маблабдан 300.000 сўмникин Ат-Пахтабан-нинг Кескантаре бўлимида ўқибатларни ташкири килини, уларга ер ажратиб берилган. Киритилган протест натижасида шубъ конунгузлишилар бартарга этиди.

Шоғирон туманинг ҳокимишининг 2004 йил 7 февралдаги қарори билан тумандаги Ш.Рашидов номли

QING'IR ISHNING QIYIG'

С.Хўжаев ўзи орзу қылган «Баҳор-2001» хусусий фирмасини Пахтани туман ҳокимиги рўйхатидан ўткашиб, муҳр ва штампларни чўнтакка урди. Кунларнинг бирда «Заминбонк»нинг Навоий вилояти бўлимида бош хисоби бўлиб ишлови Илҳом Темиров туманинг хурурга ташриф бўлди.

— Зўр иш бўпти, дўстим. Қани, муҳр ва штампларнини ўзасидан судмада киритибди.

Ахор ХАЛИЛОВ,
Навбахор туман
прокуратураси терговчиси

СОХТА РАҲБАРНИНГ ЧИН ОРЗУСИ

жихозлаш участкаси корхонасидан хисоб фактураси оркали «ЭШМ-1888 МТ» русумли Болгарияда ишлаб чиқарилган электрокара транспорт воситасини 7.776.000 сўмлик хисоби «Баҳор-2001» хусусий фирмаси номига олиди-сотди хўжатларни расмийлаштириди. Хўжатлар таҳт бўлганд, ушбу транспорт воситаларини Навоий марказий кон металлургия бошқармасига 20.040.000 сўмга товар айрбошлаш йўли билан пуллашди.

Шартла кўра, бошқарма За-рафсон шахридан «Агама»

давлат трикотаж ишлаб чиқариш корхонасидан «Баҳор-2001» хусусий фирмасига

20.040.000 сўмлик маҳсулотларни олиб берди. Пухта ўйланган режа билан шунча қийматдаги молни олиш, фирибгарларни руҳлантириб юборди. Зудлик билан «Миллӣ банк»нинг Навоий вилоят бўлимида 20.000.000 сўмлик киска муддатли кредитни ҳам кўлга киритишиди.

40.040.000 сўмлик жамғарма ҳандай осон топилган бўлса, шундай осон соворилаётган эди. Яхшияни, кечириклиятаётган кредит, устама фоиз тўлови изидан тушган масъул ходимлар...

Шундай килиб, соҳта раҳбар ва ўзини хисоб-китоб кирорли билиб юрган шеригининг бойиш ҳақидаги чин орзуси эртакка айланди. Энди уларнинг қиммишларни учун конун олдида жавоб беришга тўғри келади.

Хусусий ЧИННИКУЛОВ,

Пахтани туман прокуратураси терговчиси

qosh qo'yaman deb...

Айст «садоқати»

Одамлар ўтасидаги дўст-бирорлик таҳсинга сазовор муносабат. Бирор нодонни дўст тутиш кишига ортиқча ташвишдан бошка нарса келтирмаслиги ҳам аниқ.

Максуд Абдумаликни (исмлар ўзгаририб берилмокда) болалидан дуст билиб келар эди. Бу орада, айни ўн саккиз ёница бир марта судданимни ҳам ултурган Абдумалик гарни боша маҳаллага кўчиб кетган бўлса-да, синфдош дўстлар бир-бирин ўқлаб туришади. Максуд Абдумаликнинг феълида курслар кун сайнин ортиб бораётганини билса-да, у билан ошиаликни узишга кўзи майдиди. Абдумалик эса ошиналар орасида ёзтибордан коломаслик дардидан ўзини ордага содик килиб кўрсатишдан чарчамади.

Кунларнинг бирда Абдумалик дўстларига «садоқати» исботланганни ўзини ортиб бораётганини билса-да, у билан ошиаликни узишга кўзи майдиди. Абдумалик дўстини ҳаммийга кўз чиқарди.

Участка нозариети Максадуни бир жиноятга гувоҳ сифатида милиция таъян пунктига олиб кирмокни бўлади. Буни бошқача тушунган Абдумалик дўстини ҳаммийга кўз чиқарди. У милиция ходимига каршилик кўрсатади. Турган гапни, тегисли жавобни олади. Шундан сўнг дўстларни учун нималарга кодир эканлигин кўрсатиб кўймокчи бўлган Абдумалик низорига ташланниб қолади. Буни кутмаган нозир босига ташланниб зарбдан йикилиб жароҳатни олади. Воқеанинг бунақа тус олишини кутмаган Максуд, ортидан Абдумалик кочиб колишида.

Суд Абдумаликни кимлишига ярашига ҳазодиди. Хаётда кимнинг ким билан дўст тутиниши-ю, дўстликни ҳандай тушуниши ҳар кимнинг ўзиға хавола. Факат бундан бошқалар жабр кўрмаса, конун бузилмаса бўлгани. Яна бир гап: ҳалқимизда «дўст» нодондан душмани доно яхширокдеган хикмат бор. Бунинг магзини кишиш учун озигина ҳаёт тажрибаси кифоя.

Ж. МИРЗАЕВ,
Чилонзор туман
прокуратураси терговчиси

QILMISH-QIDIRMISH

Аввало Абдулла Маматов хусусидаги. 1963 йилда нефт газында, ойлай маълумотли бу инсон тақдир иштаганини ёки киммаларнингдир илтифоти биланни, «Наманган нефт маҳсулотлари» корхонасига раҳбар бўлди. «Егли» жойга ўрнашга, нафси ҳаколат отди. Нефт маҳсулотлари беҳад талон-тарож килинди. Оқибатда 2003 йили А.Маматов килимишига яраша судланди. Бахтиникарланган, республикамиз президентининг 2003 йил 1 декабр кунги амнистия тўғрисидаги фармонига биноан жазони ўташдан

А.Маматовнинг «маҳорати» шундагини иборат эмас. У арzon маҳсулотни кимматига олишига ҳам уста бўлиб кетган. Масалан, 2004 йилнинг апрел-июн ойларидаги «Камчик» хусусий фирмасидан саводдаги нарх 3456 сум бўлган 10.000 кг. салидолининг ҳар килосини 5000 сўмдан, жами 50 млн. сўмга, «Зар» фирмасидан 5000 кг. салидолини эса бозор баҳосидан 34.286.016 сўм кимматига Чуст филиалига кабул килган. Кейин бу маҳсулотни Поп ва Чуст туманларидаги 35 та истемолни (ширкат ҳўжаликлари ва бошқа корхоналарга) юк хати билан таъсилла-

дан, 2002 ва 2003 йиллари ҳам туман ҳокимлари ҳосилни йигиштириб олишига доир ҳисоботларни соҳталаштириласлик тўғрисидан вилоят прокурори томонидан расман огоҳлантирилган. Аммо У.Маматов бунга совуҷонлик билан қараган. 2002 йили Косонсойда пахта тайёрлаш режаси бажарилгани юзасидан «Ўзпахтасаноат» уюшмаси мутахассислари текшириш ўтказишиди. Ўнда 490 тонна пахта ҳисоботга кўшиб ёзилган фош бўлди колди.

Келаси йили эса тумандаги давлат буюртмасини сунъий ўйлар билан бўлса-да бажаршия астоидига киришиди. Қабул пункtlariga сифатлиз, намлиги меъридан ортиқ пахта юборилаверди. Оқибатда давлат Манфаатига 201.172.000 сўмлик зарар етказилди.

«Махаллий давлат ҳокимиияти тўғрисида-ги» қонунда ҳокимларнинг энг асосий вазифаларидан бирни сифатида президент фармонлари, ҳукумат қарорларининг бажарлишини тъминлаш белgilangan. У.Маматов эса вазифасига ло-

тил сифатида олинган.

Жаноб ҳокимнинг ўтига ғамхўрлигидан яна бир лавҳа: 2002-2003 йиллари Кудрат Андикон қишлоқ ҳўжалиги институтидаги шартнома асосида ўқириди. Унинг 1-курс учун контракт пулни тушлаш «шарафи» тумандаги «Истиқбол» фермер ҳўжалиги тарудиган иккича каватли мемонхонага оғиз солди. Раис Р.Салимжоновдан ушбу иморатни хусусийлаштириб олишига изн сўради. Аммо бино сотилимаглиги ва киймати фоят баландигини эшитгач, дўй-пўлписага ўтди. Мехмонхонани 2 млн. сўмга «бахолади». Амро Р.Салимжонов бунчалик аэроплантиришнинг иложи йўлкагини билдирган. Бу жавобдан жаҳли чиқкан Мавропов тумандаги мулкни давлат тасаруфидан чиқариш ва хусусийлаштиришмарни маркази директори Б.Бобохоновни ёнига олиб, кайнотаси қошига йўл олган.

Хоким қуевининг разийини қайтарган раис билан «гаплашиб кўйиб», унинг ишини ҳал қилиб беришими утирган. У.Маматов кабулдан маннун чиқиб келган куёв ўзини кутиб турган Б.Бобохоновни ёнига олиб, кайнотаси қошига йўл олган.

Хоким қуевининг разийини қайтарган раис билан тумандаги катта-кичинчи раҳбарларидан турмадилар. «Ҳашар»га ҳар ким «муносиб хисса» кўзди. Жумладан, «Тоҳиршер» хусусий фирмаси иш юритувчиси А.Шарипов 96.000 сўмлик мармар, «Косонсойкурилиш» шўбага корхонаси раҳбари А.Рашидов 220.000 сўмлик цемент, арматура ва тахта, «Косон-

Асли раҳбарлик нима? Мансаб нима учун берилади? Шубҳасиз, бунга жавоб бор:
раҳбарлик – юқсан ишонч, масъулият. Раҳбар деганлари эл дарди билан яшави, ҳалқ учун сидиқидан хизмат кимлоги даркор. Шу ўринда, президент Ислом Каримовнинг

ўтган йили ҳалқ депутатлари Наманган вилояти кенгашининг навбатдан ташкири сессиясида билдирилган фикрларини эсга олмок жомз: «...Раҳбарлик лавозими ҳакида, унинг бугунги замонда накадар мураккаб ва оғирлиги ҳакида охирги вактларда жуда кўп гапирамиз. Лекин, минг таассуслар бўлсинкин, бундан кўпчилик, жумладан, юкори мансабларда ўтирганлар ҳам керакли хулоса чиқариши жойларда сезилмайди. Гўёки бу лавозим, бу амал уларга отабобаларидан мерос бўлиб колгандек, уларни эртага хеч ким кулогидан ушлаб жавобларига тортмайдигандек туюлади».

Чидан ҳам кўпчилик мутасаддилар хётнинг шу оддий ҳакиқатини унтигуб кўйдилар. Намангандаги ўша сессияда тилга олиб ўтилган Маматовлар «сулоласи» бунга бир далил.

РАҲБАР ЎЗИДАН

КЕТДА...

озодкилини.

Кўп ўтмай у яна бир «сердаромад» ишга жойлашишга муввафқа, бўлди. Бу сафар «Тўракўргон нефт базаси» унитар корхонаси директори лавозимини эгаллади. Бир марта қоқилган одам хатти-ҳаракатини ақл тарозисига солиб юришига иштади. Аммо Абдулла бундайкилиб ўтирамди. 2003 йил 17 июнда Наманган туманидаги «Palen» МЧЖ билан шартнома тузиб, нефт базасига 13,5 млн. сўмлик автошина ва аккумулятор олиб келган А.Маматов маҳсулот учун ҳисоб-китобни маган эди. Орадан ҳеч қанча вакт ўтмай у базанинг Чуст филиалига «Palen» МЧЖнинг 13,5 млн. сўмлик ҳакини ўзи бошқаргаётган филиалга ўтказдириди. Сўнг бу ҳисобиси Алижон Мамадинов ва Косонсой туманидаги «Абдужаббор» хусусий фирмаси раҳбари Баҳодир Сатторов билан тил биртирибди. 2003 йил 11 октабрда уч томонлама қалбаки шартнома имзоладилар. Унга кўра, «Абдужаббор» фирмаси филиалдан 13,5 млн. сўмлик бензин олиб, сутувдан тушган пулни «Краус» фирмаси оркали «Palen» МЧЖга ўтказиб бериши лозим эди.

Аммо Б.Сатторов вайзадага вафо килдиган. Филиалдан 43.454 кг. бензинни ташиб кетиб, ўзининг шаҳобчасиди сотага, пулни банкдан бўлган карзи ҳисобига ўтказиб юборди. Шу тарика ўгрини қароқчи урди. Лекин А.Маматов гурху айнилардан эмас эди. Улар уч томонлама шартномани бекор қилиб, 2004 йил 14 июнда янгисини имзолади. Бу гал филиал ва «Краус»-га «Зар» хусусий фирмасига ҳамкор сифатида таъланади. Ушбу шартномага мувофиқ филиалдан «жадкор» бўлган (албатта асоссиз равишда) «Зар» фирмаси 13,5 млн. сўмлик бензинга эга бўлган. Эвазига «Краус» фирмасига шунчага кийматдаги калини бериб, филиал карзини ёлган. «Абдужаббор» фирмаси муддатидан мурод.

Маълумки, ҳар йили пахта йиғим-теримига бутун мамлакат миқёсида жиддий ҳозирлик кўрилади. Барча соҳа мутасаддилари муддатидан вазифалар юқланади. Жумла-

зим даражада ёндошмагани тифайли туманда 2004 йили ғалла режасини 44 та фермер ҳўжалиги бажармади, 1979 тонна дон кам етиширилди. Бевосита прокуратура арашувини билан 67.700 сўмлик бўгид иhtiёрий равишда тўпанди, 90.308.000 сўмлик галлани ундириш юзасидан судларига 42 даъво аризаси киритилди. Галладан бушаган ерларни шудгорлаш суст ташкил этилган хода ҳолда 64 гектар ерга режадан ташкири экин эшишга йўл кўйилган.

Ўтган йили тумандаги иқтисодий мансалаларга ҳам панжа орасидан қараш кузатиди. 2004 йил 1 августрага 773 млн. сўмлик дебиторлик, 4,3 млрд. сўмлик кредиторлик карзлари юзага келган. Биринчи ярим ийлидикда иш ҳакида қарздорлик 267 млн. сўмга ётган.

Инсонни амал бериб синаф кўрдеганлари рост экан. У.Маматов туманга ҳоким бўлиб боргач, иккича ийлийе Комилжон Мўйинсон номли куришишга ихтиослосашган ётли турдаги акционерлик жамияти раиси А.Кодировдан жамиятга тегишилди. 16 АД 383 номерли «Тико» машинасини ҳеч бир ҳужжатсиз тортиб олди. Машина ўзи ва Тошкентдаги институтда ўйқидиган ўйларидан 5 йил хизмат килиб ёскирди ва АЖ 2,6 млн. сўмга яқин («Тико» учун тўлиғи) акционерлик жамияти раиси А.Кодировдан жамиятга тегишилди. А.Кодировдан жамиятга тегишилди. Бунинг учун 2004 йилнинг агрел ойидан ион ойигача ташкилини хисобидан 400.000 сўм ўтказиб берган бўлса, кейинчалик молиявий муаммолар сабаб ҳисоб-китобни ўз кисасидан (83.000 сўм) тўлашга мажбур бўлди.

Хўш, ваколатни шу даражада

сийистемол килиб юбораётган ҳокимга ҳеч ким терс гапирилмаганини ўзини айтади. Аммо тумандаги ҳокимнинг асосида ойидан ион ойигача ташкилини хисобидан 400.000 сўм ўтказиб берган бўлса, кейинчалик молиявий муаммолар сабаб ҳисоб-китобни ўз кисасидан (83.000 сўм) тўлашга мажбур бўлди.

Энди Маматовлар супуласининг яна бир вакили ҳакида тўхтамази. Уйбайдула Маматов 1960 йил Чуст туманида туғилган. Ойли маълумотли, илгари судланмаган. Ойлари, уч фарзанди бор. 2-чакирик Узбекистон Олий Мажлисига депутати бўлган. 1998 йил 13 июндан 2004 йил 16 сентябрда кадар Косонсой туманига ҳокимлик килган.

Очиғи, У.Маматов Косонсойга

ианда АД-шўбага корхонаси раҳбари А.Кодиров 280.000 сўмлик ётди, 147-ҳўжаликлароро механизациялашган кўчма колонна бошлиги А.Иброимов 434.000 сўмлик шифер, шагал ва бошқа материаллар, «Косонсойкурилиш» МЧЖ раиси И.Темиров 350.000 сўмлик сантехника жизхозларидан «ердам» килишаган. Бундан ташкири, «Косонсой»га оғирлиги хўжатларни шулаб жавобларига тортмайдигандек туюлади.

Албатта, ишлагандан кейин ҳордик, қиришни ҳам билиш керак. Буни яхши англаган У.Маматов 2003 йил декабр ойидаги «Косонсой» сиҳатоти бошлиги А.М.Дийновдининг 83.000 сўм маблағи эвазига Тошкентдаги «Турон» сиҳатотига жўнайди. «Қишилкожаликиммё»нинг Косонсой туманида ғархоби А.М.Дийновдан кейинчалик махмудлини ўз ишларида олиди 352.600 сўм сарфлаб бостирима килдириб берган.

Албатта, ишлагандан кейин ҳордик, қиришни ҳам билиш керак. Буни яхши англаган У.Маматов 2003 йил 1 августрага 773 млн. сўмлик дебиторлик, 4,3 млрд. сўмлик кредиторлик карзлари юзага келган. Биринчи ярим ийлидикда иш ҳакида қарздорлик 267 млн. сўмга ётган.

Бунинг учун 2004 йилнинг агрел ойидан ион ойигача ташкилини хисобидан 400.000 сўм ўтказиб берган бўлса, кейинчалик молиявий муаммолар сабаб ҳисоб-китобни ўз кисасидан (83.000 сўм) тўлашга мажбур бўлди.

новга «иш лишганлигини», мемонхонани 2 млн. сўмга баҳолаш юзасидан ҳужжатларни расмийлаштираверишинайтади.

Иккаклон «Косонсой»га кайтиб бориб, раисдан ҳоким телефон килган-қилмаганини сўраши. Тасдиқ-жавобини олишага, баланс кўзини 30.967.400 сўмлик иморатни ноконуни тарзда 2.322.555 сўмга нархлаб, расмий ҳужжатларни қалбаклаштирилди. Сунг мемонхона Мъаруповнинг қариндоши Ҳ.Султонов номига маҳзурин хусусийлаштирилди. Охир-оқибат ширкат ҳўжалиги 28.644.845 сўмга чукиши тушиб қолаверди.

Хайётнинг ҳам, давлат ва жамиятнинг ҳам ўз қонунлари бор. Вижондона тери или тутиш, қонун-коидадарни менисмаслик ҳеч қаён яхшилик келтирмайди. Зоро, биронин ризки булинишга наисбати оладидан.

У.Маматовнинг жиоянтонара ҳаракатлари ўз баҳосини олди. У.Ж.Киннинг бир неча муддатларидан билан айланып, уч йил муддатга мансабдорлик лавозимларида ишлаш ҳуқуқидан маҳрум килиниб, ўн йилди олий муддатда озодидан маҳрум этилди. Узбекистон президентининг 2004 йил 1 декабр кунги амнистия тўғрисидаги фармонига асосан жазо муддати тўртдан бир кисмгакиасартирилди. Шунингдек, судланувчидан «Косонсой» ширкат ҳўжалигига 3.332.000 сўм, «Ободон» ширкат ҳўжалигига 629.200 сўм, «Бухоро-К» ширкат ҳўжалигига 4.693.000 сўм, Ш.Рашидов номли ширкат ҳўжалигига 629.200 сўм, «Фуқаровий давъогар» и.М.Мукаррамовга 426.400 сўм ундирилди.

Хакимзатагилади, булинишга, аммо синмайди. Унинг ўз йўрингага солмокча уринингларидан буни ёдда тутишлари керак.

Бахромбек ЯРАШЕВ,
Наманган вилоят прокуратураси бўлим прокурори

Инсон қадри улуг, инсон

Фашизм кўланкасининг инсонигат бошидан йўк килинганигига 60 йил тўлмоқда. Машъум уруш халкимиз бошига оз кулфат келтиргади. Милион-миллион юрт ўғлонлари фашизмга карши куршаш отландилар. Кўпчилиги уруш майдонларидан тирик чикмади.

Кўпчилик бошига тушган кулфат хўжайлилик Абдулла ака Энриев зов хонадонини ҳам четлаб ўтмади. Абдулла ака ўз даврининг саводи одамларидан бирни эди. Фарзандларини ҳам илмили кишилар булишини жуда-жуда истарди.

кадам-бақадам тозалаш давом этарди. Шундай жангларнинг бирда яккама-якка олишив кетди. Нурилла икки фашистни ертишилди. Учинчидушманнинг унга ханжар билан ташланди. Баувват йигит душманни

ноят ишлари бўйича Олий Суди раиси, П.Айбиназаров — Коражалогистон Республикаси фуқаролик ишлари бўйича Олий суди раиси, К.Сейтазаров — Суд-департаменти бошлиги, Д.Холмуродов — Коражалогистон Республикаси Адлия вазири, Х.Халимов — Коражалогистон Республикаси прокурори бўйиб ишламоқдалар.

— Мустакиллик кунларига етганимдан мингдан-минг рози-

Халқка Бахшида үзар

Еш Нурилланинг ўқишига ихлоси баланд эди. Хўжайдиги педагогик билим юртига ўқишига кири, уни мудафиатли тутагиди. 1943 йида ўз хоҳиши билан Орлов ҳарбий билим юртида таҳсил олди. Махсус тайёргарликдан сўнг хангта отланди. Омонсиз жанглардан биралини каттиж жарҳотланди.

Оқсоқонлининг ҳаёт ўйлига назар ташласангиз турли манзараларни кўрасиб. Беомон урушнинг изоблари, босиб ўтилган юзлаб километр йўллари кўз олдингизда гавдаланади. Харков тибиёт билим юртини 1944-1946 йилларда тутагиди, меҳнат фоалиятини бошлади.

1943 йилнинг октябрини Украина ерларини фашистлардан

кулатаб, ханжарини тортиб олади.

— Ўша ханжарни уруш ўйларидан эслади сифатида саклямаптади. — деда кулади Нурилла ака. — У ўйлар энди орқада қолди. Урушдан сўнг ИИВ ва ДХКларнинг маҳсус бўйлимларидан хизмат қилдим. Терговчи ва бўйим бошлиги бўйдим. Кўнгирот тумани ИИБсига раҳбарлик қилдим: 9 йил Нукус шаҳар про-куорори, 6 йил Коражалогистон Адлия вазирининг биринчи ўринbosari бўйдим.

Ўз умрени ҳақи ҳизматига бағишилган Нурилла ака тажрибасини ҳамкасларига ўргатишдан чарчамади. Оқсоқондан сабоб олган С.Бердиклиев ҳозирда Коражалогистон Республикаси жи-

ман. Қанча ўйлар дард-алами-мизин ичимизда сақлаб келдик. Марказнинг оғиздан чиқкан ҳар бир гап қонун эди. Энди Ватанимиз ўз мустақиллигига эга буди. Ёшларга ишонаман. Фарзандларимиз ён янги техникаларни ўлаштиришапти. Чет элларда ўқиб келишияпти.

80 ёни қаршилаётган Нурилла ака ҳаёта ҳақгўй, тўғрисиз, меҳрибон инсон. Шу хислатлар ёшларда ҳам шаклла-нишини истайди.

Жавлон КУРБОНБОЕВ,
Коражалогистон
Республикаси прокурорининг
ката ёрдамчиси.
Нуридин ОҚНАЗАРОВ,
«Ниуц» мухабири

Берлинни забт этган жангчи

Фозил Йўлдошев 1941 йилнинг бахорида Тошкент ҳарбий билим юртини битирган. Тақдирни карангли, орадан кўп ўтмай уруш бошланади. Фозил Йўлдошев биринчилардан бўлиб фронгта отланади ва Ленинград остановларидан жангта киради.

Шимолий Кавказни озод килиш учун олиб борилган жангларда қатнашади. У хизматни 1944 йилнинг кузидаги тузиленган 29-Берлин артиллерия дивизиясида давом этиди. Сафдошлари билан Висла, Одер дарёларини кечиб ўтиб, Берлинни ишгол этиши учун бошланган жангларда қатнашади. Ниҳоят душманнинг бош қароргоҳи Рейхстагга забт этилди.

Фозил ота ҳозир саксон етти ёшда. Фарзандлари, колаверса, бутун маҳалла-кўйининг ажойб маслаҳатгўйидир. Биз ба табаррум инсон хамиша бардам бўлиб юришини тилаймиз.

Курбон ЖУРАНАЗАРОВ,
«Ниуц» мухабири

инсонигат мисливиз кулфатлар келтирганди иккинчи жаҳон урушидаги 60 йилнинг оз минглаб ватандошларимиз ҳам иштирок этиб, келжакас авлоднинг озод ва баҳтила юшичи учун қархонона жанг қилишган. Халкимиз улар билан фархланади. Шундай қишиларнинг бир неча нафари кейинчалик Республика ҳарбий прокуратурасида ишлаб, пенсияга чиқкан. Жумладан, 1925 йили туғилган Василий Комачков уруш ўйларидан Украина, Венгрия, Австрияни озод килишида жасорат кўрсатган. Урушдан сўнг Тошкент Давлат университетининг юридик факултетини тутагиб, хар-

Менга иккичи жаҳон уруши қатнашчилари ҳақида мақола тайёр-лаш топширилгандан сўнг, Сурен Аркадьевич Микиртичян билан учрашишга имкон пайдо бўлганидан хурсанд бўйли (Сурен бобонинг мансизини менга Тошкент вилоят прокурорининг катта ёрдамчиси Искандар Усмонов берган эди), эртасига ёки ушининг уйини топиб бордим. Чунки урушда кескин бурилиш ясаган Сталинград жангнинг тирик гувоҳи, бунинг устига салқам кирк йиллик меҳнати билан касбими бўлуглай олган инсоннинг сұхбатини олини имконияти ҳар куниям бўлавермаслигини яхши тушунаман. Ўз ўйда менга ӯзбекча калом билан кутиб олган, қарашлари, сўзларидан ҳалим гайрат сезилиб турган Сурен Аркадьевич билан анча вакт сұхбатлашиб ўтиридик. Ҳушчакчак, дилкаш отаҳоннинг хузури-дан бир дунён таасусорт билан кайтиди.

Уруш бошланган йили у ўнинчи синфда ўқиётган ўспирин эди. Тез орада синфдош дўстларидан кўпини урушга жўнатишиди. Сурен ва яна бир неча тенгкүни негадир колдиришиди. Буунга тартиб тасир килди чоғи, ҳарбий комиссариатга ариза ташлади. Уни Тошкент умумкўшин командирлик билим юртига ўқишига жўнатишиди.

1942 йилнинг баҳори. Билим юртида икки ярим ойлик таҳсилдан сўнг урушга жўнатилаттган маҳсус рота йигитлари орасида 19 ёшли Сурен Микиртичян ҳам бор эди.

Улар чиқсан ашалон урушдаги ён оловли жабхага айланадиган Сталинград (хозирги Волгоград) сари йўл олди. Араби тулпордай

гоҳ пишқириб, гоҳ юшов тортиб кетаётган бундай эшалонда яна юртга кайтиш насиб этармикин деган ўй сара йигитларни маҳзун торттирган. Лекин юрт ҳимояга мухтож. Душман шундаки остановда турибди.

Дунёга ҳукмронликни даъво килган Гитлер бежизга Сталинградни залалашга жаҳд қилимаган. Агар фашистлар азим Волга дарёси бўйидаги булаҳарни кўлга кириш, Кавказнинг битмас-туганмас нефти улар ихтиёрига ўтиши осон кечар, бу яса ерим галаба билан тенг эди. Шу сабабдан бу фронгта фашистлар бехисоб қўшин йўллади. Тарихилар бекорга Сталинград жангнинг ўзи-

Отаҳоннинг ҳуқуқи тиқланғу

Хотира ва қадрлаш куни арафасида турибмиз. Утганлар ёди унтилмайди. Тирилар эъзоз топшиши зарур. Афуски, кимнингдир эътиборсизлиги, локайдиги бойсаттаги ҳаёт уруш қатнашчиси бўлган фуқаролар ҳам қонуний имтиёзларидан фойдалана олишимагни.

Шаҳар ижтимоий таъминот бўлими фоалияти урганинглана бир катор қонубузилиши ҳолатлари аниқлайди.

Иван Руденок 80 ёшдан ошган. Ҳозирда шаҳарнинг Сойбўй кўчаси, 146-йуда истиқомат қиласи. Отажон иккинчи жаҳон уруши қатнашчиси. У 1942 йилнинг декабридан галаба кунигача уршуда қатнашган. 1946 йил июлда хизматдан бўшатилган. Узик ўйлар «Кувасой таъмирлорчи» акционерлик жамиятида меҳнат килиб, нафрака чиқкан.

Маълумки, уруш қатнашчилари ва уларга тенглаштирилган фуқаролар жамият ва давлат аргодиги. «Фуқароларнинг пенсия таъминоти» тўғрисидаги конунда уларга бир катор имтиёзлар кўрсатилган. Ушбу конун доирасида вилоят ва шаҳар ҳокимликларининг карорига асосан ҳорхоне ва ташкиллар уз жамоаларидан ишлаб, пенсияга чиқсан уруш фахрийларига бир маош миқдорида кўшимча нафака тўлаబ биршияпти. Бирор, «Кувасой таъмирлорчи» конундаги И.Руденока 2004 йил июлдан 2005 йил мартағига кўшимча нафака бермаган. Ушбу холат юзасидан фуқаролик ишлари бўйича Фарғона туманлараро судига кирилганда даъво аризаси каноатлантирилиб, унга 382.000 сўм кўшимча пенсия ундири берилди.

Ўтган ўйли шаҳарда истиқомат килаётган барча пенсиянерлар, ногиронлар ва ногирон болалар тўлиқ тиббий кўриқдан ўтказилиб, зарур ҳолатларда муолажалар тайинланди. Сиҳатхолларга йўлланма сўраб мурожат кылган нафакадор ва ногиронлар Олтирик, Консонов, Товсой санаторийларидаги соғилкларни тиқлашди. «Қварц», «Кувасой-цемент» АЖлари сиҳатхоллари ҳам мухтожларга малакали хизмат кўрсатаяпти.

Махсус аравачага мухтож нафакадор ва ногиронларнинг 5 нафарига аравача олиб берилди. 14 нафар ногирон эштиши мосламаси билан таъминланди. Ўтган ўйлда маҳалла фуқаролар йигинлари 192 та мухтож оиласига нафака тайинлади. Бунинг учун шаҳар ҳокимлиги 5,2 миллион сўм маблаг ажратди.

А.МИРЗАЕВ,
Кувасой шаҳар прокурори

Фаҳрийлар эъзозда

бий прокуратурага ишга келган. Тошкент гаризони прокуратураси терғовчиси, Самарқанд гаризони прокуратура прокурори лавозимларида ишлаб, бор иродасини ҳарбий интизомни мустаҳкамлаш ва конунгузарзиларнинг олдини олиши сарфлаган. Унинг меҳнатлари кадрланиб, «Ўзбекистонда ҳизмат кўрсатган юрист» увонини ва «Шуҳрат» медали билан тақдирланган.

1925 йили туғилган Бакиткерей Тулбаев ва 1921 йили туғилган Ана-

толий Халаимовлар эса буғунги кунда кексалик гаштини сурб, шу билан берига ёшларни ватанпарварлик ва адолатпарварлик руҳида тарбиялашдик масъульиятили ишга хисса кўшмодалар.

Аслам ХОЛИКОВ,
Ўзбекистон ҳарбий прокурорининг катта ёрдамчиси

Суратда:
Б.Тулбаев ва А.Халаимовлар ўз шоғирди Ш.Атаев билан.

ларни жасоратга ундаётваради. (Сурен Микиртичян фронт ортидан, хусусан, Ўзбекистондан бориб турган мадд ҳақида галирганида, айниска, самарқандликларнинг консервакилиб юборган палавони алоҳида эслади).

Фашистлар бир муддат шаҳар ҳокимларига ўз-дори, озик-овқат келиб берига турган йўлни узиб кўйишиди. Шаҳардаги мудофаафайларга маддат етиб бориши керак. Бу вазифа Су-

Хаёт кураш

ни бир урушга менгзашмайди.

Сурен Микиртичян тушган маҳсус рота афсонави 62-армиянинг 300-артиллерия полки таркибида эди. Артиллерия кўшинлари Волганинг чархига жойлашган булиб, ўнг кирғоқдаги Сталинград мудофаафайларига мадд береби туради. Агар чархига артиллерия ва «катюш»лар кўлламаси, Сталинградни деярли тўксон фоизи ўтказаб берилди. Махсус ротадаги 170 жангчидан 37 нафаригина тирик кайтиди...

Ўтайдиган ҳар бир кун, ҳар бир тун мигнабахарномонларига гувоҳи.

19 ноябр тонигида ҳал қўйувчи жанг бошланди. Тўрт кунлик мухобаба биринчи улкан галабани ташкилдиди.

Сталинграддаги галабадан сўнг Сурен 5-зарбдор армия таркибида

Хотираси – Мұқадас

Инсониятга беадад мусибатлар, туганмас хижронларни право кўрган конли урушининг барҳам топганига ҳам кўп вакт бўлди. Аммо ўша каро кунлардан колган жароҳатлар, ситамлар хали-хамон битгани йўқ.
Барча жойларда бўлганидек, Самарқандга ҳам ғалабанинг 60 йиллигига бағишил турфа тадбирлар ўтиказилётir.
Вилоят прокуратурасида бўлиб ўтган шундай тадбир сўнгига маҳсус муҳбиризим иккинчи жаҳон урушида катнашган, прокуратура идораларида сидкидилдан меҳнат килган бир гурӯҳ меҳнат фахрийлари билан сухбатлашди.

Владимир Каграманов, II жаҳон уруши катнашчиси, 1-гурух ногорини:

— Боку піёда кўшиллар ҳарбий билим юртига кўшига кирганимда, қалбим бир дунё орузларга тўла ёш йигит эдим. Орадан бир йил Утар-Утмас, уруш бошланди. Кутуб ўтиришнинг мавриди эмасди. Партауда тўпта-тўғри фронтга отландик. Кўн ўтмай менга рота командири вазифасини топшириши. Жангларда неча-нечча қадронаримиздан айрildик.

Жан ҷонгиди каттак қраланди. Хушимга келсан, Сизран шахридаги госпиталда ётган эканман. Кўн ўтмай жароҳатим битди ва яна урушга жўнадим.

Урушдан кейин Озбарбайжонда юридик олий таълимни олиб, Самарқандга қайтдим ва умр бўйи фуқаролар манбаатини химоя

килишдек улуғвор касбни шарафлаб келдим.

Салоҳиддин Нуриддинов, Тойлок тумани:

— Оиласизда етишиб-етишмай турган тўплар кўп бўларди. Хизмат, меҳнатдан ортиб бир бўрда нон топиш ҳакида ўйлардик. Шунинг учун 12-13 ёшимда далага чикқанман. Омоч кўшиб, от етакладик, табебли, ҳисобчи, котиблик бўладими, барчасини бажариб юрдик. ёшим етага, 1943 йилда фронтга олишиди. Бироз қотма сукляни, норгул бўлганим учун Амударё ҳарбий флоти бўлмай кўмандони этиб тайналанди.

Урушдан қайтиб, қишлоқка келганимда далалар ҳувиллаб ётар,

эркак кучи ниҳоятда зарур эди. Енг шимариб, ишга киришиб кетдим. Орада Тошкент юридик институтидага таҳсил олдим. Аммо, кўннан кечнат жамоамдан кетолмадим. Тойлок туман кишлоқ кенгаши раиси, Тойлок жамоа хўжалиги раиси бўлиб ишладим.

Бир куни вилоят прокурори чактириб қолди. Унинг маслаҳати билан қатор йиллар вилоят прокур-

шиб ўтиб, тўшакка михлаб кўиди. Фалаба ҳажидаги хабарни ҳам госпиталда эшитганман.

Улум ёқасидан қайтганим учун, колган умримни элортизматига бағишиладим. Ҳукушунослик факультетини тутатиб, инсон манбаатлари химояси йўлида адо-

Хижронларни дөвда қўйириб...

ратурасида масъул лавозимларда ишладим, 1976-1986 йилларда эса Хоразм вилоят прокурори бўлдим.

Содик Гаффоров, II жаҳон уруши катнашчиси:

— 1943 йилдан Шарқий Пруссияда, 135-тан гвардии полкida, З-Белоруссия фронтида жанг қилганим. Латвия, Эстония, Украиналардан ўтиб, 1944 йилнинг оқтабрияда Пруссия ерларида жангларда қатнашдик. Ҳар бир қишилек, ҳар бир тепалик учун шиддатли жанглар кетарди. 2-3 кунлаб жанг майдонларидаги ядрор ва курбон бўлганиларни тереб ултурмасдик. Фақат душманда эмас, бизнинг сафимизда ҳам кўп йўқотишлар бўлганди.

Бир куни дайди ўқ оғимни теглатли иш юритишига интилдим.

Хозир ҳам кувончу шодрингим шу ҳаҳл билан.

Умарқул Усмонов, 3-дара-жали давлат аддия маслаҳатчisi:

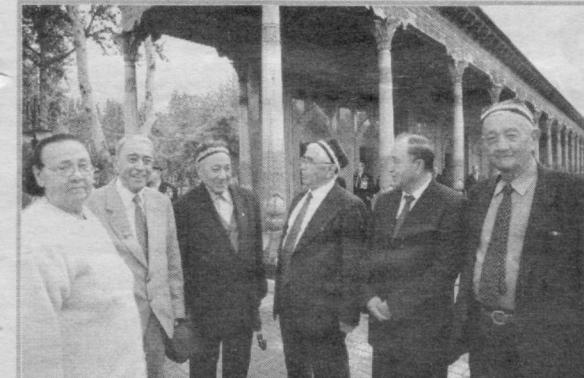
— Жанги жадалларда қатнашмаган бўлсак ҳам, ўша муддиш кунлар дарди, ташвиши билан яшардик. Умуман, уруш йилларида вилоят меҳнаткашлари жанговар машинапар куришига 100 млн. сўн пул беринди. Боскинчилар босиб олган ерлардан кўчириб кетлиринг одамларни жойлаштиришда ҳар томонлама ғамхўрлик қилинди. Вилоягта 165 мингдан ортиқ киши қабул қилиниб, бошшана ва иш билан таъминланди.

Хар бир соат, ҳар бир ишчи кучи

фронт ортини мустаҳкамлашга қаратиларди. 16-17 ёшдаги тенгиллар энг асосий ишни кучини ташкил этардик. 1948 йилга келиб ҳукушуносликни туталладим. Сўнгра Хоразм, Қашқадарё, Самарқанд вилоятлари прокуратура тизимида турли вазифаларда ишладим. 21 йил давомида Бухоро, Сурхондарё вилоят прокурори бўлдим.

Бугун сиз биз тинч, юртимиз фаровон. Баъзан толиб қолиши мизга қарамай, тўкин-сочинлик. Баъзан кечириган ўша оғир кунларни душманга ҳам раво кўрмасдим.

Мансур АЛОВУДДИНОВ, «Ниуц» мухбири

9 май – Хотира ва қадрлар куни муносабати билан Тошкентга тақлиф қилинган прокуратура фахрийлари Хотира майдонида. 2004 йил 7-май.

Ростовни озод килишда иштирок этди. 1943 йилнинг 21 феврали. Навбатдаги отишмалар қонида у оғигдан яраланди. Госпиталдаги азобли кунлар бошланди. Сўнг оғигни кесимиши. Руҳий тушкунлик, изтироб олдида хисмидаги оғир, ҳеч нарса бўлмай қолди. У ҳали йигирманга ҳам тўлиб ултурмаган эди... Лекин Сурен Микиртичян таслим бўлмади. У таслим бўлиши билмас эди. У Сталинград жангчиси

йикларга қарамай касбига содик кела олди. Терговчи бўлиб ишлади, кўп йиллар Бухоро вилоят прокурорининг ўринбосари бўлди. Ангрен, Чирчик шаҳарларидаги прокурор вазифаларида ишлади. Кейинроқ Тошкент вилоят прокуратурасида ишга қачирилди.

Жиноятчиар, зўравонлар билан муросага бормади. Мазлумлардан ёрдамини язмади. Салкам кирк йил меҳнатини, билимини, куч

Муҳтарам ва табаррук бу зотнинг сиймосида жамоеки гўзал сифатлар зоҳир: диёнат ва меҳр ҳарорати билан йўйилган одил сўз, эзгулик нурларидан яшнаган умр, кобил фарзандлар ҳамда фозил шогирдларнинг камолидан ризолик...

Ул зотнинг саодатга, бекиёс эҳтиомга юз тутган умр китобида ҳақиқатнинг сермало, ҳикматли сатрлар ва таассуфки, гоҳ ачичик, гоҳида ширин кечтган изтиробларнинг, армонларнинг излари бор.

Ҳар гал шу ҳол тақрорланаве-

зга олиб, энг яхши анъанала-рингизни давом этирмоқдалар».

«Бухоро вилояти прокуратураси ходимлари сизни чин инсон, ҳақиқий ўртоқ, ҳамма вақт самимий маслаҳати ва ёрдамини амамаган саховатли мурабабий сифатидаги яхши билишади.

Қаёра бўлмандиз сиз биз билир биргасиз. Бухороликсиз! Биз сиз билан фарҳланамиз!».

Маърифатли инсон, улкан салоҳият, покиза қалб соҳиби бўлган Остон Турсунов салкам ярим асрга яқин прокуратура органларида хизматкилиб, конунчиликни мустаҳкамлаш ва жино-

зга синчковлик ва ҳамжиҳатликни қадрларди. Аҳли аёлини шавнинг гард кўндирилмасди. Нозиз дид, бегубор қалб соҳиби эди. Жамоа ходимлари нисбатан каттиқўй, талабчан, ҳамфир, ўз соҳасида ҳам, жамоат ишларида ҳам соглам раҳбаратни яратувчиси эди. Мана шу хислатлар унинг издошлари, шогирдлари фаолиятида ҳам кўринади.

Қашқадарё вилояти прокуратура фуқароларнинг ҳукук ва эркинларли, давлат ва жамият манбаатларини химоя қилиш бўлими бошлиги Одил Амирку-

Абадият фалсафаси

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган юрист, 3-дара-жали давлат аддия маслаҳатчisi Остон ТУРСУНОВ сиймосига чизгилар

ради. Қиши кетиб, кўклиамнинг ташрифига фурсат етган кезларда устозни таниган билган кишилар, узоқ-яқин қариндошлар, фарзандлар, набира-шоғирдлар қалбнин аллакандай сурурли хислар, хайрли ташвишилар чулғай бошлайди. Соғинган, дийдорга интиҳа юралак арепл ойнинг йигирма иккинчи куни зиммадаги фарз ва эҳтиомнинг ижобати учун ўша қадрдон даргоҳда тўпландадилар. Ушбу кунда хонадоннинг файзига файз, шукухига шукух қўшилади.

Кўнгилга амр этиб бўлмайди. Тўпланданлар давраси киброво, таъна-дашном, фисқ-фасод губорларидан фориг. Мехроқибат тафти ҷаҳраларга нур баҳш этган. Ҳонадон соҳиби ва бекасининг пок хотириасини ёд этидилар.

«Сурхондарё вилояти прокуратура органларининг ходимлари сизнинг вилоят прокурори сифатида 10 йил давомида қонунчиликни ва ҳуқук-тартиботни мустаҳкамлашга кўшган смолки хиссанлизни яхши сўзлар билан

ловнинг табиатидаги вазмиллик устоз фоалиятидан бир андоза десак ноўрин бўлмас. Ёки Қарши шаҳар махсус прокурорининг ёрдамчиси Бобомурод Анваровнинг меҳнат тарзи ҳам устознинг назари, меҳри тафтидан нурлангандир эҳтиом. Ушба эътибор Анваровни конунчиликни мустаҳкамлашга, одамлар орасида меҳр-оқибатни, диннатни улуғлашга ундаётгандир балки.

— Устоз ҳакида яхши гапларни ифтихор билан айтади оламан, — дейди вилоят прокуратураси кишилек хўжалиги соҳасида конунчиликни таъминлаш ва хўжалик юртучи субъектларни химоя қилиш бўлими прокурори Нормурод Кутбиддинов. — Бошқа одамлардаги истеъодин кўра билиш қобилияти кучли эди у қишида.

Элемизнинг азиз фарзанди Остон Турсунов ана шундай инсон эди.

Гулчехра ЖУРАЕВА,
«Ниуц» мухбири

демакдир

кунватини юртимизда ҳуқук-тартиботни, осбийштилакни мустаҳкамлашга багишидан. Етук шогирдлар тарбиялади. Прокуратура Сурен Микиртичяндек фахрийлари билан фахрланса арзиди.

Бу маколани ёзгатганимда, прокуратура фахрий Азиз ака Мухамедалиевдан Сурен Микиртичян хакида билгланинг сўрадим. «Сурен Аркадьевичи ҳалол, диёнатли инсон сифатида биламан деган хавоб менга кифояни килид. Демак, Сурен бобо билан куришишга ошиқнам бежизга эмас экан...

**Шавкат ЁДГОРОВ,
«Ниуц» мухбири**

ОСВЕНЦИМ

Дүнёда биз билгел шахарлар бор. Айримлары ер юзди жуда ҳам машхур. Масалан, Самаржандын донғы сохибкорон Амир Темур салтанатыннан пойтахты бўлганилиги учун дунёга достон бўлган бўлса, Босниядаги Сараево шаҳрини биринчи жаҳон урушини бошлаб берган ўзози янграган шаҳар сифатида билишида. Полшанинг Белский вилоятидаги Освенцим шаҳри машхурлика улардан колишибади. Айни нийтада унда 50 мингдан зиёд киши

буоради. 1992 йилдан бошлаб шаҳарда унинг номидунгай ёйилицига сабаб бўлган концлагер ва фашист идеологлари хакида материяллар йигилган ахборот маркази ҳамда 1947 йили илгариги концлагер

УРУШ, НОМИНГ ЪЧЕИН ЖАҲОНДА

яшайди. Шаҳарга 12-асрда асос солинган, ўшандо Чехия таркибида киради. Кейин бирор вакт мустақил князликнинг пойтахти бўлиб турди. 14-асрнинг ўрталарида Польша кирори Сигизмунд Август бу ерларни мамлакатининг бир кисми деб ёълон килди шаҳвақтдан бошлаб шаҳар гуллаб-яшнади. Бунда, албатта, унинг Сола ва Висла дарёлари тулашган ерда, кадимий савдо йўлларининг чорраҳасида жойлашганлиги ҳам мумхим аҳамият касб этиди. Бу ерга мовут, балиқ ва вино келтиришар, маҳаллий ёхимиятга йўл учун ҳақ тўлашади. Шаҳар халқининг турмуши фаровонлаши. Шаҳар бу хол узоқ, давом этади. Ёнгина эпидемиялар бир томон бўлса, шведлар ва австрияларнинг хўжумлари бир томон бўлиб, освенцимларнинг осоишига ҳаётига рахна солиб турди. Факат ўтган асрда келиб бу жойларни Краков, Катовица ва Вена билан boglaydigан темир ўрталарининг ўтказилишига янгидан тараққиёт учун турти бўлди. Ахоли сони кўтайди, 1920 йилларда 10 минг кишидан ошиди. Уларнинг деярли ярми яхудийлар эди.

Иккичи жаҳон уруши бошланни билан бутун вилоят учинчи рейтаркибида киритилди. Немислар

ўрнида ташкил этилган «Освенцим-Бжезинка» давлат музеи ишлаб туриди.

ЛАГЕР ҚАЧОН ПАЙДО БЎЛГАН?

Освенцимда концлагер ташкил килиш тўғрисидаги бўйрӯк 1940 йилнинг апрел ойидаги чиқарилган, ёзда эса бу ерга асириларнинг дастлабки гурухи — 728 нафар поляк кептирилган. Нима учун Освенцим танданди? Биринчидан, мухим темир ўрталарида 1967 йили фашизм қурбонларага атalgan ҳалқаро ёдгорлик очилган.

Чеккан азоб-укубат — инсон англости мумкин бўлган доирадан ташкирадидир.

Биркенеудаги собиқ лагер худудида 1967 йили фашизм қурбонларага атalgan ҳалқаро ёдгорлик очилган.

БАХТИКАРО ОДАМЛАР

Фашистлар Аушвиц-2 лагерининг собиқ туткуни Залман Левентални зондеркомандана — маҳбуслардан ташкил этилган маҳсус отрядда ишлашга маҳбур килишган. Уларнинг ҳар куни қиласиган иши газ камераларини мурдалардан тозалаша, ўтиларнинг жағларини йириб, тилла тишиларни сурғиб олиш, ўтирилган аёлларнинг сочларини кесиб олиш, сўнг мурдаларни печ ёки ўрада ёкиб юбориш бўлган.

Зондеркоманданинг омон қолган ходимларидан бирине кейинчалик шундай деб ёзган эди: «Албатта, мен ўзимни ўтиришим ёки бирон ҳарарат билан кўриклиларни мени ўтиришга маҳбур килишим мумкин эди. Лекин ўн олиш ва кўрганларни тўғрисида одамларга гапириб беришим учун ҳам яшагим келарди. Бизни шундай киргингаротдан омон чик-канкандайдир маҳлук деб ўйламанлар. Биз ҳам худди сиз каби, аммо баҳтиқаро одамларимиз...».

1961 йили лагер крематориялари жойлашган ердан унча узоқ бўлмаган жойда Левенталнинг яшириб кўйилган кундагига топилган. Унда 1944 йил 20 октябр воқеалари ҳақида шундай дейдилди:

«Айни туш пайти бизнинг майдонга 12 ўндан 18 ёшгача бўлган 600 яхудий болаларни келтиришди. Уларнинг узун жудорни кийимларига қараб бўлмади. Лагер бошлаб болаларга очинишларини бўюриди. Болалар куврудан чиқайтган тутиуни кўриб, ўзларини нима киммокчи бўлишаётганини пайқаб колишиди. Улар даҳшатта тушшиб майдон бўйлаб югуришар, чорасизликдан сочларини юлишар, чинкириб кимларни деб ёдамга чакиришарди.

Нихоят, кўркувудан буткуп ўзларини йўқотишиб, очинишиди. Яланчоғ ва озиб-тўзиб кетган болалар бўри қаршишидаги кўйлар каби бир-бирининг панасига ўтмоқчидай қисининг кимматини шарди. Биттаси жуърат этиб, ёнимизда турган лагер бошлигининг олдига келиб шафкат сўради — у

тирик колиши учун ҳар қандай оғир бик, команданти Рудольф Гесснинг 1946 йил 5 апрел кунги Норенберг суд процесидаги «икорнома»си хисобланади. Орадан кўп йиллар ўтган Англия ҳарбий разведкасининг официер Бернад Кларк у беш инглиз аскари билан керакли икорномани олиш учун собиқ команданти қандай килиб дўппослаганини айтиб берган эди. Гесснинг ўзи эса ўнчадай дейди: «Ҳа, дарҳажикат мен 2,5 млн. яхудийн ўтирилганим хакидаги онти имзолагманнан. Бу яхудийларнинг сони 5 млн. нафар дейшиш ҳам мумкин эди. Шундай тергов услули борки, уларнинг ёрдамида, рост-ёлғонлигидан қатъи назар, ҳархандай икорномани олиш мумкин».

Холокост тарихини кизилкиринг деб хисобланадиган тарихчилар ҳам Гесснинг «онт ичиб» айтган кўп гаплари ёлғон эканлигини тарапидилар. Биргина шу сабабга кўра Освенцимда 2,5 ёки 3 млн. иши ўтирилганлиги факти ҳам шубҳа остида қолади.

Бундан ташкари, Гесс 1941 йилнинг ўзида бошқа уч лагер: Белзек, Треблинка ва Волзек ҳам яхудийлар газ билан заҳарлаб ўтирилганни «таъкидлайди». Ҳақиқатда эса «Волзек» номли лагер мутлақо бўлмаган. Маҳбусларни газ билан заҳарлаш Освенцим, Белзек ва Треблинка лагерларида 1942 йилда бошланган.

АҚШда жиноятчиларни катл килишда фойдаланидиган газ камераларни лойиҳалаштириш ва куриш бўйича йиррик мутахассислардан бирни бўйлган Фред Лохтер Полшадаги «газ камераси» деб таҳмин килинган обьектларни синчилаб ўрганиб, Освенцимдаги маҳбусларни газ билан заҳарлаш тарихи ўтирилганни монтизидан имкониздир деган холосага келган.

Шу ўринда америкалики кино ижодкорлари томонидан суратга олинган «Война Харта» («Хартининг уруши») номли филм ёдда тушади. Унда фашистлар совет асириларга бошқача, иттифоқчи кулачлар вакили бўйлган асириларга бошқача, ҳарбий асирилар тўғрисидаги конвенцияла таборларига риоя килган холда хурмат билан муносабатда бўлгани, яхширош шароити грати берганни кўрсатилиади. Бушу пайтгача бизнинг онгимизда шакланган фашист характери хакидаги тасаввурларга зиддир.

ХУЛОСА

Рахматли катта отам (онаиминг отаси) Омон Шерали ўғли иккичи жаҳон урушида катнашади, тақдир тақозосига кўра Сталинград якимида фашистларга асириларни тушган, дастлаб немис, сўнг эса совет лагерларидан маҳбусларни бўлмагунарди. Энди уларнинг кўвончини кўрсангиз эди. Уларнинг ўзларининг ҳам фарзандлари борчакин!».

ТУРТ МИЛЛИОН ҚУРБОН?

Урушидан кейин фашист кўмандонлари устидан Норенберг шаҳрида бўйлаб тутган суд процесидаги немислар Освенцимда 4 млн. ишини ўтирилган деган гап айтиди. Бу раҳам кўп йиллар мобайнида жаҳон матбуотида таъвидидан келинди. Аммо вакт ўтиши билан бу раҳамга шубҳа билан қарорчилар ҳам пайдо бўла бошлади. 1990 йили Польшадаги «Освенцим» давлат музеи ҳамда Истроилдаги «Яд-Ваш» холокост маркази ходимларидан бу ерда ҳаммаси бўлиб яхудийларга яхудийларнинг холишини сабаблайдиганда 1 млн. иши ҳалок бўлганини тўғрисидаги ўтмоқчидай қисининг кимматини шарди. Биттаси жуърат этиб, ёнимизда турган лагер бошлигининг олдига келиб шафкат сўради — у

тирик колиши учун ҳар қандай оғир бик, команданти Рудольф Гесснинг 1946 йил 5 апрел кунги Норенберг суд процесидаги «икорнома»си хисобланади. Орадан кўп йиллар ўтган Англия ҳарбий разведкасининг официер Бернад Кларк у беш инглиз аскари билан керакли икорномани олиш учун собиқ команданти қандай килиб дўппослаганини айтиб берган эди. Гесснинг ўзи эса ўнчадай дейди: «Ҳа, дарҳажикат мен 2,5 млн. яхудийн ўтирилганни монтизидан имкониздир деган холосага келган.

Узбекистон ҳал шоирни Зулфия бир шеърида «Уруш, Номинг ўсин жаҳонда...» деб ёзган. Бутун иккичи жаҳон уруши, концлагерлар, уларда турили воситалар билан ўтирилган асирилар, уларнинг сони хакидаги мунозаралар инсоннинг шуршига бўлгани муносабатини зарраба ҳам ўзгартирмаслигига шубҳа йўқ. Шу ўрининг 27 январ куни Освенцимнинг совет кўшилларни томонидан озод этилганига 60 йил тўлиши муносабати билан поляк тупроғига ташриф буорганди. Унда 40 яхши мамлакат раҳбарлари бир овоздан шундай холосага келдилар.

Боболаримиз айтганидай у кунларнинг тарихга айланганлиги рост бўлсин!

Internet материаллари сосида
Хасан НИШОНОВ тайёрлади

Освенцимга бир пайтлар Австрия императори Полшани бўлиб олишда ишлатган номни беришиб, Аушвиц деб атай бошлидилар. Фашистлар бу ерда машхур концлагерни барпо этиши, химиявий корхоналарни куришиб. Бу хол 1945 йилга

затади. Хозирги Освенцим савдо-сотиқи хизмат кўрсатиш ривожланган, саноатлашган шаҳар бўлиб гина қолмай, минтақалараро сайдёйлик маркази ҳамдир. Бу ерга ҳар илини сайдёйларидаги турли мамлакатлардан минглаб сайдёйлар ташриф

бўлган шаҳарда унинг номидунгай ёйилицига сабаб бўлган концлагер ва фашист идеологлари хакида материяллар йигилган ахборот маркази ҳамда 1947 йили илгариги концлагер

яна бир кўрикчани чакириди. Болаларнинг деб-войин кучайгандан-кучайд, ягона, даҳшатли, узлусиз ўкирика айланбди кетди. Бизнинг ўқишилмиздан мадор кеттган, буткул чорасиз эди. Эсасчилар эса ўзларидан манинн холда табассум килишарди. Улар резин калтаклар билан уриб-сурб, голибона тусда болаларни бункер томон томон ҳайдашарди. Кўп болалар ҳали ҳам кочиб қолиши юлинида килинди. Бизни шундай киргингаротдан омон чик-канкандайдир маҳлук деб ўйламанлар. Биз ҳам худди сиз каби, аммо баҳтиқаро одамларимиз...».

1961 йили лагер крематориялари жойлашган ердан унча узоқ бўлмаган жойда Левенталнинг яшириб кўйилган кундагига топилган. Унда 1944 йил 20 октябр воқеалари ҳақида шундай дейдилди:

«Айни туш пайти бизнинг майдонга 12 ўндан 18 ёшгача бўлган 600 яхудий болаларни келтиришди. Уларнинг узун жудорни кийимларига қараб бўлмади. Лагер бошлаб болаларга очинишларини бўюриди. Болалар куврудан чиқайтган тутиуни кўриб, ўзларини нима киммокчи бўлишаётганини пайқаб колишиди. Улар даҳшатта тушшиб майдон бўйлаб югуришар, чорасизликдан сочларини юлишар, чинкириб кимларни деб ёдамга чакиришарди.

Нихоят, кўркувудан буткуп ўзларини йўқотишиб, очинишиди. Яланчоғ ва озиб-тўзиб кетган болалар бўри қаршишидаги кўйлар каби бир-бирининг панасига ўтмоқчидай қисининг кимматини шарди. Биттаси жуърат этиб, ёнимизда турган лагер бошлигининг олдига келиб шафкат сўради — у

тирик колиши учун ҳар қандай оғир бик, команданти Рудольф Гесснинг 1946 йил 5 апрел кунги Норенберг суд процесидаги «икорнома»си хисобланади. Орадан кўп йиллар ўтган Англия ҳарбий разведкасининг официер Бернад Кларк у беш инглиз аскари билан керакли икорномани олиш учун собиқ команданти қандай килиб дўппослаганини айтиб берган эди. Гесснинг ўзи эса ўнчадай дейди: «Ҳа, дарҳажикат мен 2,5 млн. яхудийн ўтирилганни монтизидан имкониздир деган холосага келган.

Узбекистон ҳал шоирни Зулфия бир шеърида «Уруш, Номинг ўсин жаҳонда...» деб ёзган. Бутун иккичи жаҳон уруши, концлагерлар, уларда турили воситалар билан ўтирилган асирилар, уларнинг сони хакидаги мунозаралар инсоннинг шуршига бўлгани муносабатини зарраба ҳам ўзгартирмаслигига шубҳа йўқ. Шу ўрининг 27 январ куни Освенцимнинг совет кўшилларни томонидан озод этилганига 60 йил тўлиши муносабати билан поляк тупроғига ташриф буорганди. Унда 40 яхши мамлакат раҳбарлари бир овоздан шундай холосага келдилар.

Боболаримиз айтганидай у кунларнинг тарихга айланганлиги рост бўлсин!

FAXRIYLAR FAXRIMIZ

Энгизишига қарши матонат билан

Мактабда ўқиётган пайтимда нафакат мен, балки барча дўстларим ҳам иккинчи жаҳон уруши ҳақидаги филмларни маҳор билан кўрардик. Филмдаги саҳналар биз учун тарихи юз берган оддийигина уруш воқеалири эди, холос. Бир куни менинг ўзидаги фикрин ўзгарди. Ўшанда бувим (оллоҳ раҳматига олсин) уруш йиллари ҳақидаги хотираларини сўзлайди, урушдан кайтиб келмаган амакиси ҳақида гапириб берди. «Укам Убайдулла урушдан қайтиб келмади. Ўндан хат ҳам келмади, ҳеч қандай мъалумот топмадик!» Онам эса урушдан қайтиб келмаган амакиси ҳақида гапириб берган эди. Бувим ва онамнинг гаплари ҳеч қачон ёддим кўтилармайди. Инсон ўз жигарини йўхотса ва унинг тақдиди ҳақида ҳеч нима билмаса, бу нажадар аянчли. Уруш туфайли яқинларидан айрилган бундай оиласар эса юртимизда минглаб топилади. 450 мингдан ортиқ ватандoshimiz жангоҳларда ҳалок бўлдилар. Урушдан қайтганларининг ҳам барчаси сог-саломат қайтмаган, афус. 600 мингдан зиёд ҳамоитумиз урушдан ногирон бўлиб қайтган.

Әгамберди ака Ҳакимов Москва остононларидан Берлингача кечган жангларда етти марта яраланган. Кўрсатган жасорати учун 20 дан ортиқ орден ва медаллар билан тақдирланган. 1947 йили ҳуқуқшунос дипломига эга бўлган, 25 йилдан зиёдерок Ўзбекистон прокуратура органларида хизмат қилган фахрий ходим бугунги кунда юридик фанлари докториди. Ҳуқуқшунос таҳсилотни тайёрлаша фаол иштирок этган. Әгамберди ака ўнлаб фан номзоди ва доктор-ларига устоз саналади.

У киши билан сұхбатлашиш максадида ўйига йўл олдик. Шинамгина ҳөвлидаги сұхбатимиз давомида Әгамберди ака бизга турли ҳужжатларни тақдим этди. Улар орасида уруш йиллари чоп этилган фронт газеталаридағи мақолаларнинг шунслари ҳам бор эди. Бу мақолаларда Әгамберди аканинг миномёт батареяси командири, разведчаки ва бошқа лавозимларда хизмат қилаётган пайтидаги ҳақрамон-

ларлари ҳақида ҳикоя қилинган. Мени айниқса «Оғонь — на меня!» сарлавҳали мақола қизиқтириди. Әгамберди ака бу жаҳда шундай гап бўшлади:

— Фашистларни кубиб Латвия худудига кириб келгач, шиддати тўкнашувлардан сўнг муҳим тепаликни кўлга кирилди. Ўшанда мен миномёт батареяси командири эдим. Немислар тепаликни иккى марта ҳужум қилишиб. Биз уларни катта қийинчилигидан қайтиб келдик. Биророн жиҳатидан анча кам бўлганлигимиз учун душман яна ҳужумга ўтди. Бу галги тўкнашув янада каттироқ кечди.

Кўшимча дивизион ва артиллерия полкни корректировкачилари жойларни ташлаб ченинишга мажбур бўлдилар. Бахтимизга бизни ўраб олган немислар алоқа симини кўрмай қолишиб. Алоқа симлари бизни ўқ отувчи батарея, дивизион ва артиллерия пол-

клари билан боғлаб турганди. Улар билан боғланишга мусасар бўлғач, бостириб келётган фашистлар близга жуда яқинлашиб қолганлиги сабабли ўзимга қараб ўтишиларни айтдим ва нишонга олиниши керак бўлган жойлар ҳақида мъалумот бербি турдим. Ёғилётган снарядлар немис жангчиларига қақшатчиқ зарба берди. Биз атиғи етти киши қолган эдик. Биророн сўнг ёрдамчи кучлар етиб келди. Шундай қилиб тепаликни сақлаб қолдик. Батальон командири келиб мени қулоқлаб табриклиди...

Әгамберди ака ўша кунларни кўз олдидан ўтказётгани сезили турди. У киши бирор ўйга ботиб, гапида давом этди:

— Ҳеч кимнинг бошига уруш тушмасин. Бу жуда даҳшатли нарса. Биргаликда тушиши кўлган дўстинг, сафдошинг тунда бўлмай қолади. Ҳаётинг қил устида. Урушда кун билан туннини фарқи ўйқ — кутилмаган вақтда душман билан тўкнашининг мумкин. У ерда миллат ва дин каби тушунчалар ўйқ эди. Сафдошлар билан худди бир оиласининг болалари, яъни ака-ука-

лардай эдик. Душман анча узодка бўлган пайтларда дам олишга фурсат тугиларди. Шунда менга бошликлар: «Ҳакимов, ҳеч онди ўзбекнинг паловидан еймиз?», — деб кўшишарди. Масалликларни топишинг иложи бўлса албаттга палов қиласардик. Ҳатто ошпазимизга ҳам палов қилишнинг ўргатига кўйган эдим. Мана шундай иноклигимиз, пўлтадай матонат ҳам балки галабани кўлга киришимизга сабаб бўлгандир?! Кийин дамлар фақат жанг майдонларida эмас, балки фронт ортида ҳам кечган. Катта-ю кичик барчанинг кучи фронт учун хизматни каратилган. Минглаб ярадорлар, бошпанасиз қолган қочоклар... Уларга ёрдам кўрсатиш осон бўлмаган. Биророн довориак инсонлар фашизм устидан галаба қозона олди. Бунда ўзбекистонликларнинг ҳам хиссаси катта бўлган.

1945 йилнинг 23 апрелида еттини жароҳатим сабабли мени уруш ногирони деб топишди. Шундай қилиб, ўтга қайтдим. Ўқишига қирдим, ўйландим...

Әгамберди аканинг камтарлиги кўччиликка ўрнек бўлудиган дараждади. У киши урушдаги ҳақрамонликлари ҳақида шунчаки эслатиб ўтиди.

Лекин ҳалқ ўз ҳақрамонларини бошига қўтириб ўзозлайди. Ана шундай бахтга сазовор бўлган Әгамберди акага мустаҳкам соғлиқ тилаб қоламиз.

Жаҳонгир МАКСУМОВ,
«Huquq» мухабири

— Р.С. Ўзбекистон президенти Ислом Каримовинг 1994 йил 16 мартаға фармонига асосан нашрдан чиқарилган «Хотира китоби»да жанг майдонларидаги ҳалок бўлганлар рўйхатидаги бувиминг ўқасининг исми ҳам қайд этилган экан. Буни кўриб чексиз фарҳандим. Афуски, бувим бу кунларни кўра олмади.

1945 йил 31 январь, Варшава.

XALQARO HAMKORLIK

ҲАМКОРАЛИКНИНГ ЁРКИН УФКАЛАРИ

Ҳар бир давлатда прокуратуранинг ўз ўрни бор. Мустакиллик инлар кунларидан мамлакатимиз прокуратура органлари зиммасига катта вазифалар юқлатилди. Улар биринчи наебатда инсон ҳукуклари ва эркинликларининг химоячисига айланди. Тизимда олиб борилган яхши ишлар хорижликларнинг ўзтиборига тушди. Улар республикамиз Баш прокуратураси билан ҳамкорлик ришталарини боғлашга кириши. 2000-2003 йиллари хориж давлатларининг 21 та делегацияси Баш прокуратурада қабул килинди.

Утган йилнинг ўзида мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган миссия вакиллари ва хориж давлатларининг 44 та делегацияси билан юзма-юз мулокот бўлиб ўтди. Хўш, улардан кўзланган мақсад нима?

Маълумки, бувиги кунда терроризм, гиёҳчандан маъмилоларни ошириб кайтиди. Баш прокуратура вакиллари хориждаги йигилишларда нафакат меҳмон сифатида, балки ўзларининг аниқ пойхадарларин билан ҳам катнашмоқда. Бирнча ўтган ийли 10 та халкаро ҳужжат лойиҳаси тайёрланди. Жумладан, Жанубий Корея, Италия, Қозогистон, Тоҷикистон, Туркманистон ва Қирғизистон Баш прокуратураси ўртасидан ҳамкорлик ва ҳуқуқий ёрдам тўғрисида ҳукуматлараро ва идоралараро билан лойиҳаси тайёрланди.

— Жиноятчиликка қарши дунёнинг барча ҳукуки мухофаза килувчи органлари ҳамкорликда курашимиликни көрсатиб, — дейди Япониядаги бўлиб кайтанган Республика. Баш прокуратурасининг бўлим башлиги Алишер Муҳаммедини кўзланган миссиянинини кўрсатиб, — Чунки жиноятчилик кун сайнинги кўрсинаш касб этмоди.

НОҚОНУНИЙ ЙУЛЛАР БИЛАН ИШЛАША БОРГАН БАЪЗИ ЙОРДОШЛАРИМИЗДАН АЛДАНИБИ, ўзга мамлакатларда сарсон-саргардон бўлмоқда. Шу ҳолатларни таълип килган Баш прокуратура раҳбарияти мешнат миграциянини тартибига солиш максадида Ташки мешнат миграцияси агентлигининг хорижига ишчиларни жўнатиш тизимини кўриб чишик тўғрисида янги таклифлар кириди.

Республика Баш прокуратураси нафакат юртимиздаги фуқароларини, балки хорижда яшаштган юртшалишимизнинг ҳам конститутивнинг ҳукукларини химоя килади. Хориж давлатларининг ҳукуки мухофаза килувчи органларни билан ҳамкорликдан кўзланган максадида Ҳоджаевига онаси олиди.

Бундан ташкиари Туркия, Украина, Озарбайжон ва Грузия билан «Судланганларни фуқароси бўлган давлатларга жазони ўташ учун бериш тўғрисида»ги шартнома имзоланган. Юртимизга хизмат юзасидан ёки тижорат билан келиб, жиноят содир килиб ўтиди. Ҳорижлик килиб ўтидан юқоридаги давлатларининг фуқароларни келишувга мувофиқ ватанига жўнатилмоқда.

Кейини 4 йил ичди Ўзбекистон Баш прокуратураси делегацийи жиноятни оламига қарши ҳамкорликда курашиши максадида МДХга аъзо 8 та давлатта бориб келди. Шунингдек, 92 нафар хо-

Сарварбек АЛЛАБЕРГАНОВ,
Жаҳон иктисадиётни ва
дипломатия университети
магистранти

Ўтгандарнинг охирати обод бўлсин!

Ўзбекистон Республикаси Баш прокуратураси жамоаси Ўзбекистон Республикаси Баш прокурори Рашид Ҳамидовига оласи Рашино Ҳамидовна Шерматованинг вафот этганлиги муносабати билан чукур таъзия изҳор этади.

Тошкент вилоят прокуратураси жамоаси Бўстонлик туман прокурорининг ўринбосари Собиржон Ходжаевига онаси

Мариям аянинг вафот этганлиги муносабати билан ҳамдардлик изҳор килади.

Buyurtma Г — 62.16765 nusxada chop etildi.
Gazeta tahririyati kompyuter bazasida terlibi.
Mumillahing fikrlari tahririyat fikridan farqlansin mumkin. Nashrimizdan
ko'rib bosiganda «HUQUQ» dan olinganligi ko'shatilishi shart. Tijorat
ahaniyati molik materiallar. **
belgisi ostida chop etildi.

Gazeta «Sharq» NMK bosmaxonasida ofset usulida
chop etildi. Korxonalar manzili: Toshkent shahar,
Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

Bosmaxonaga topshirish vaqt: 20.00. Topshirildi: 18.30. 12345 '8

HUQUQ
yuridik gazeta

To'sischi:
O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi

Bosh muharrir:
Abduxoliq ABDURAZZOQOV

Tahrir hay'ati:

Bahrioddin VALIYEV, Abdulhalim XOLMAMMATOV, Pirimgul QODIROV, Jahongir SHAROFBOYEV (Bosh muharrir o'rinosari vazifasini bajaruvchi), G'afurjon ALIMOV (mas'ul kothi vazifasini bajaruvchi), Lola SHOMURODOVA, Muxtor SHODMONOV

Tahririyat manzili:

Toshkent shahri, Yahyo G'uľomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 133-82-34,
133-64-72.

E-mail: Info@huquq.uz.

Faks: 133-64-85, 133-10-53.

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va axbor agentligiga
023-raqam bilan ro'yhatiga olingan. Nashr ko'rsatkichi — 231, 232

Gazeta
haftaning
chorshanba
kunlari
chiqadi.

Sotuda
erkin narxda